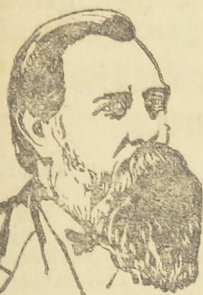

Engels

Az Egységes Munkáspárt alapokmánya értelmében is minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy a tudományos szocializmus nagy tanítómestereinek művét és tanításait megismertessük elvtársainkkal. Ezúttal Engels Frigyesről, Marx Károly halhatatlan barátjáról és munkatársáról emlékeztünk meg újra, aki 127 évvel ezelőtt, 1820 november 28-án született.

Engels Frigyes nemcsak egyszerű munkatársa volt Marx Károlynak, hanem jómaga is a tudományos szocializmus elméleti rendszerének egyik nagyjelentőségű kidolgozója, akinek munkája nélkül nem volna teljes a nagy mű, amelyet a tudományos szocializmus megalkotói reánk hagytak. Ha Marxot a tudományos szocializmus építője megalapozójának tekintjük, akkor Engels Frigyesről joggal állíthatjuk, hogy nagy szerepe volt a csodálatos szellemi épület betetőzésében és részleteinek kidolgozásában. Hatalmas történelmi tudással, nagy természettudományos felkészítéssel dolgozta ki a marxista történelemszemlélet rendszerének irányvonalait, „Anti-Dühring” című, nagyszabású munkájában Engels Frigyes kiváló elméleti és magávalragadó stílusban vázolta fel mindazokat a kőspolgári tévedéseket és tévelygéseket, melyek a tudományos szocializmus megszületésének idején számos német professzor és ideológus fejében tőtagat álltak és elhomályosítani igyekeztek a marx felismerés lényegét: az osztályharc és a kapitalista társadalom ellentmondásainak periódikus jelentőségét.

Engels Frigyes jónéhány évvel élte túl nagy barátjának, Marx Károlynak halálát s így lehetősége volt arra, hogy Marx Károly filozófiáját újabb tapasztalatokkal és megfigyelésekkel bővítse. A tudományos szocializmus forradalmi taktikájának és stratégiájának kidolgozásában jelentős szerepe volt, de nagy hatással volt a későbbi marxista irodalom elhajlásainak kimutatásában és az ezzel kapcsolatos tévedések bírálásában is.

Marx Károly a tudományos szocializmus rendszerében a tőke és az egész tőketermelési rendszer természetrajzának felvázolásában vitte a döntő szerepet. Ezzel szemben Engels Frigyes a dialektika mozgástörvényeinek kimutatásában tűnt ki. Egyik alapvető művében az öskommunista társadalom felbomlásának okaira világított rá páratlan élességgel és a magántulajdon kialakulásának történelmét írta meg azóta is egyedülálló nagyszerű művében.

Engels Frigyes, Marx Károly mellett, Lenin fellépéséig, a legnagyobb teoretikus és egyben legkiválóbb gyakorlati irányítójává vált a nemzetközi munkásmozgalomnak. Műve éppoly döntő szerepet vitt a nemzetközi munkásmozgalom nagyra fejlődésében, mint barátja és mestere: Marx Károly és mint a proletárforradalom nagy elméleti és gyakorlati megvalósítója: Lenin, aki Engels Frigyes legnagyobb esodálói közé tartozott.

Bevin és Marshall vitatja, Molotov véglegesnek nyilvánította Németország jelenlegi határait

Általános sztrájk jellegét ölti a francia munkások munkabeszüntetése

A külügyminiszterek londoni értekezletén tegnap végre megkezdtek a német békeszerződés előkészítésével kapcsolatos vitákat. Az angolok és a franciák — jellemzően — azt vitatták, hogy Németország határai nem lettek véglegesen megállapítva és egy bizottság kiküldetését kérték a német határokon belül érdekelt országok meghallgatására. Molotov azonban erősen rácsafolt Bevin és Marshall mesterkedéseinek helytállóságára és kijelentette, hogy Németország határait véglegesen megvonták Potsdamban. A külügyminiszter ezután demokratikusan német kormányzat haladéktalan felállítását követelte, mely aláírhatja a békeszerződést és azt a német parlament elé terjesztheti jóváhagyás végett. Bevin és Marshall hozzájárultak a központi német kormány felállításához, míg Bidault garanciát biztosított a kívánta Németország összes szomszédai számára. Egyidejűleg megkezdtek tanácskozásaikat a külügyminiszterekkel, melyek is, akik Ausztria kérdésében a jövő héten tesznek jelentést a tanácsnak. Állítólag Bidault francia külügyminiszter Marshall külügyminiszterrel tárgyalásokra készült, annak érdekében, hogy a Németország jövőjével kapcsolatos szovjet és amerikai nézeteket összeegyeztessék.

A londoni értekezleten kívül változatlanul a franciaországi sztrájkmozgalom az, melyre a figyelem összpontosul. Bár a reakciós tömb — érthetően — tegnap bizalmat szavazott Schuman kormányának, — a sztrájkmozgalom egyre nagyobb arányokat ölt, annak ellenére, hogy a reakció, a vesztét érző francia burzsoázia kormánya katonasággal szállta meg a vasúti állomásokat és táv-

gyelem összpontosul. Bár a reakciós tömb — érthetően — tegnap bizalmat szavazott Schuman kormányának, — a sztrájkmozgalom egyre nagyobb arányokat ölt, annak ellenére, hogy a reakció, a vesztét érző francia burzsoázia kormánya katonasággal szállta meg a vasúti állomásokat és táv-

beszélő központokat. Ma már több mint egymillió munkás sztrájkol és számolni lehet azzal, hogy a többi iparágakra is áttérjed a munkabeszüntetés. A legjelentősebb 18 szakszervezet bizottságot létesített a sztrájkmozgalom központi irányítására. Mivel a közúti forgalom szolgáltatásban álló munkások szintén csatlakoztak a sztrájkhoz, a nagyvárosok és elsősorban Páris ellátása súlyos hiányokat szenved. Jellemző a franciaországi reakció eddigi gazdasági munkájára, hogy — mint hivatalosan jelentik, — az év első tíz hónapjában 109 milliárd frankra rug az államköltségvetés deficitje.

Rávilágít a nemzetközi reakció munkájára és munkásellenes tevékenységére az a római jelentés is, mely szerint De Gasperi kormányának pénzügyminisztere felemelte a dohány árát és a jövővelmi adókat, hogy amerikai gazdái parancsára ezzel is ellensúlyozza a munkásoknak a legutóbbi béremelés által megnövekedett vásárló erejét.

„A francia munkásság a győzelemig kitart a sztrájkmozgalom mellett”

PÁRIS A francia Kommunista Párt nyilatkozatot adott ki, mely szerint teljes mértékben szolidaritást vállal a francia munkássággal a sztrájk tovább folytatása érdekében.

A „Ce Soir” című francia napilap szerint Franciaországban a szembenálló álláspontok megmerevedtek. A kormány nem szünteti meg azokat a rendőri intézkedéseket, amelyek nemcsak a sztrájkoló tömegek, hanem az egész francia nép felháborodását váltották ki. A rendőrség nap-nap után bántalmazza a sztrájkolókat vezetőit, ugyanakkor a francia Szakszervezeti Tanács álláspont-

ja az, hogy a sztrájkmozgalom a teljes győzelemig folytatják.

Egyidejű párisi jelentés szerint Franciaországban a sztrájkoló munkások száma már a másfél-milliót is meghaladja.

Államosították az ausztráliai bankokat

Londoni jelentés szerint az angol király hozzájárult az ausztráliai bankok államosításához amit a camberrai parlament előzőleg már megszavazott. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a tizenegy nagy ausztráliai bank alkotmányjogi pert indított az ausztráliai kormány ellen.

Atszervezik a pénzügy- és a külügyminisztériumokat

A pénzügy- és külügyminisztériumok szervezésén és eddigi munkájának megítélésén volt gazdálkó reakciós szelleme.

A pénzügyminisztérium bürokratikus utvesztőiben minden ügydarab, amit csak nem „baráti alapon” intéztek, elveszett.

Ugyanakkor nemcsak Tatarescu személyén, hanem a külügyminisztérium retrograd szervezésén és tisztviselőinek reakciós gondolkodásán mulott az, hogy az ország szempontjából elsőrendű jelentőségű ügyiratok kerültek külföldi ügynökök kezébe.

A két minisztériumban folyó tisztogatás, amelyről lapunk már beszámolt, csak bevezetője az eddig retrograd szervezett két főhivatal átszervezésének. Az átszervezésnél úgy a külügyminiszter, mint a pénzügyminiszter azt tartja szem előtt, hogy csak annyi szervezetet és tisztviselőt tart meg, amennyi az ügymenet akadálytalan intézéséhez szükséges. Minden előző szervezetet, vagy állást a legközelebbi időben belül megszüntetnek mind a pénzügyminisztériumban, mind a külügyminisztériumban.

törvénytervezetét és az a minisztertanácsban keresztüljutott. Most az igazságügyi törvénytervezet a parlament bizottsága is elfogadta és így rövidesen a parlament elé kerül.

Az eheti minisztertanács meg-

Megkezdődött az Egységes Munkáspárt felvilágosító kampánya

A magyar kormányküldöttség bukaresti látogatásával és a nagyjelentőségű parlamenti tevékenységgel párhuzamosan a két munkáspárt egységesítése érdekében megtörténtek a gyakorlati lépések. A fővárosban megtartották az első szociáldemokrata-kommunista közös gyűléseket, ahol a két központi bizottság együttes határozata értelmében megkezdtek a párt ideológiai és szervezeti felépítésére vonatkozó felvilágosító munkát.

A két párt együttes kongresszusa január második felében mondja ki azt a nagyjelentőségű határozatot, amely hivatott megalkotni az Egységes Munkáspártot.

A parlament megszavazta a diákszegély-törvényt

A diákszegélyezésről szóló törvénytervezetet, amelyet a Köszvényen megtartott Egyetemi Demokraták Arcvonal kongresszusának határozata alapján készítettek, a parlament elfogadta. A

határozza a parlament jövőbeni munkaprogramját és megtárgyalja az előterjesztett három nagyjelentőségű törvénytervezetet, mint: a pénzügyi, a közigazgatási és a tanügyi reformra vonatkozó törvénytervezeteket.

Folyik a titelisták pere

Amin már közöltük, a Titel Petrescu fővárosi pártbizottság tartott házkutatás alkalmával számos olyan iratot, röpcédulát és broszúrát találtak, amelyet Titel Petrescuék a cenzura megkerülésével terjesztettek és amelyeknek tartalma antidemokratikus volt. Az ügygel kapcsolatban Titel Petrescut és a párt néhány vezetőjét letartóztatták. Ügyük tárgyalása egy napi késéssel megkezdődött.

KÖRÖZIK PEYER KÁROLYT

Tekintettel arra, hogy Peyer Károlyról szökeése után sehonnán nem érkezett hír, a magyar államvédelmi szervek valószínűleg tartják, hogy még mindig az ország, esetleg Budapest területén bujkál. Országos körözést adtak ki ellene, s ebben közölték személyleírását. Peyer 1881-ben született, magassága 167 centiméter, bajszos, behúzott nyakkal jár, utoljára szürke ruhában látták és fekete aktaféska volt nála.

Elutazott a magyar kormányküldöttség

BUKAREST. A magyar kormányküldöttség, miután résztvett az Országos Szakszervezeti Tanács színházának előadásán, valamint a magyar követségen tartott ünnepélyen, a mogosoiai vasútállomáson felszállt arra a különvonatra, amely Kurtieson keresztül visszavitte a baráti Magyarországi küldöttséget Budapestre. A küldöttséget a pályaudvaron ünnepélyes keretek között búcsúztatták el a román kormány tagjai, élén dr. Groza Péter miniszterelnökkel. Az állomáson megjelent több külföldi előkelőség is, köztük Kaftaradze, a Szovjetunió bukaresti nagykövete. A búcsúztatás alkalmával Groza Péter miniszterelnök meleghangú beszédet tartott, amelyre Dinnyés magyar

miniszterelnök válaszolt. A személyi búcsúzkodások után a magyar kormányküldöttség különvonata éjfélkor elhagyta a román fővárost.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a magyar kormányküldöttséget a keleti pályaudvaron Gerő közlekedésügyi miniszter fogadta, az egybegyűlt és ünnepelő tömegek előtt Dinnyés magyar miniszterelnök ismertette és méltatta a magyar-román kulturális egyezmény célkitűzéseit.

Az igazságügyi törvénytervezetet elfogadta a parlamenti bizottság is

Amin már közöltük, az igazságügyminisztérium elkészítette a demokratikus igazságügyi reform

Vasárnap, november 30-án, reggel fél 9 órakor az Allami Magyar Színházban

szociáldemokrata nagygyűlést tartunk,

amelyen a párt központi kiküldöttje az Egységes Munkáspárt alapokmányát ismerteti

Minden párttag ott legyen

ADY ENDRE

emlékére a hódolt Bukarest

BUKAREST. A világhírű forradalmi költő, Ady Endre születésének hetvenedik évfordulója alkalmából a Román-Magyar Társaság Bukarestben főemelő ünnepség keretében hódolt a nagy magyar költő és forradalmár emlékének. Az ünnepélyt Lwezeanu Octav miniszter nyitotta meg, aki örömet fejezte ki afőlt, hogy az ünnepély időben éppen egybeesik a magyar kormányküldöttség romániai látogatásával, majd részletesen méltatta Ady fellépésének és működésének politikai jelentőségét. Dăncovici Constantin államtitkár a szabadság, fejlődés és a népek testvériségének költőjét méltányolta. Adyban, aki leleplezte a kizsákmányoló osztályok érzését és a társadalmi igazságokért és a szovinizmus ellen küzdött, rámutatva arra, hogy

a német imperializmusnak csupán a délkelet-európai nemzetek testvéri összefogása állhat ellen.

Sulutu Octav professzor előadását, aki Ady művének költői szempontból való értékes elemzését adta, — gondosan összeállított műsor követte, amelynek keretében a főváros legkiválóbb művészei Ady-verseket szavaltak és megzenésített Ady-verseket adtak elő.

A műsor alatt dr. Groza Péter miniszterelnök kíséretében megjelent az egyik páholyban a magyar kormányküldöttség is, amelyet a szépszámu közönség nagy lelkesedéssel, percekig tartó tapsokkal fogadott, ezzel is kifejezésre juttatva a két megbékélt nép között fokozatosan elmélyülő őszinte és meleg barátságot.

Ötvenhárom millió lej értékű gyógyszer érkezett a Szovjetunióból Romániába

BUKAREST. A Szovjetunió és Románia között kötött kereskedelmi szerződés értelmében az utóbbi napokban 53 millió lej értékű gyógyszer érkezett az országba. A szállítmány 4000 filát és 55.000 kg-ot tesz ki és nagymennyiségű aszpirin, kodein, koffein, mentol, morfin, novokain, teobromin, urotropin, igen sok kvarcámpa és 3000 fiola radioaktív anyagot tartalmaz. A nagy gyógyszer-szállítmányt a közegészségügyi minisztérium a társadalombiztosító intézetek és a CFR egészségügyi szolgálata között osztotta ki. A CFR részére kiutalt gyógyszerek értéke 10 millió lejt tesz ki.

Fokozható Biharban a széntermelés a Bodonos-érábrányi új iparvasút megnyitásával

NAGYVÁRAD. (Tudósítónktól.) Ünnepélyes külsőségek között nyitották meg a bihar megyei bodonosi szénbányától Érábrányig épített tízennyolc kilométer hosszú új iparvasutvat, mely a bodonosi széntermelés fellendítésére hivatott. A vasútvonalás szempontjából fontos vasútvonal megnyitását megjelent Ionescu Tudor bányaiügyi miniszter és mai közéletünk számos képviselője. A miniszter hosszabb beszédében utalt arra, hogy Biharfővárosban a nemrégiben történt petró-

leumkutatás alkalmával 17 méter vastag széntértegre bukkantak, ami a bihari széntermelés újabb fokozását mozdítja elő. Botez Eugen, a bodonosi szénbánya igazgatója meleg szavakkal köszöntötte meg az elhangzott felszólalásokat. A munkások pedig ígéretet tettek, hogy az eddigi napi 200 tonna mennyiségű széntermelés január 1-ig 400 tonnára emeli és azután is még fokozottabban kívánnak dolgozni a termelés minél nagyobb mérvű előmozdításáért.

Cukorpanama miatt

Letartóztatták a nagyváradi városi közellátási hivatal volt vezetőjét

NAGYVÁRAD. (Tudósítónktól.) Hónapok óta folyik a vizsgálat három nagyváradi városi tisztviselő ellen, mert kiderült, hogy egyikük, Pintér István, aki a városi közellátási hivatal vezetője volt, az élelmiszer-közellátási kiállításánál súlyos visszaéléseket követett el, amelyekben két hivatalnoktársa segítségére volt. Megállapították, hogy a múlt év november és decemberében 396 élel-

miszerkönyvet hamisított, amelyekre 198 kilogramm cukrot vett ki és azt feketén értékesítette.

A vizsgálat, most hónapok eltelte után abba a stádiumba jutott, hogy Pintér ellen döntő bizonyítékok merültek fel, mire a közben elbocsájtott volt városi tisztviselőt a Gazdasági Ellenőrző Szerv intézkedésére letartóztatták és büntetőeljárás ellen is folyik tovább a vizsgálat.

Megmérgezték és kiraboltak egy falusi gazdát a nagyváradi állatvásáron

NAGYVÁRAD. (Tudósítónktól.) Hétfőn reggel bejött Váradra az Élesd melletti Gros községből Ilie Mihály ottani lakos fiával együtt, hogy itt lovat vásároljon. A városi állatvásártérben két szintén falusinak látszó emberrel ismerkedett meg, akik közül az egyik tordai, másik pedig lugosi lakosnak mondta magát. A két ember elhívta az öreg Illet azzal, hogy megmutatják neki, hol vehet olcsón lovat. A vásár már véget ért, de az öreg Ille még mindig nem tért vissza fiához, aki aztán abban a reményben ment haza falujába, hogy otthon találja majd édesapját. Az öreg azonban nem volt otthon, mire a fiatal Ille másnap reggel újból bejött Váradra és itt jelentette apja eltűnését a rendőrségnek, amely nyomra vezette, amennyiben hétfőn délután 2 óra tájban a Bolcas utca 5 számú ház előtt egy bérkocsin egy eszméletlen állapotban lévő öreg embert szállítottak be a rendőrségre, abban a hiszemben, hogy részeg. Az öreg azonban még kedden reggel sem tért magához, mire bevizsgálták a kózkórházba, ahol megállapították, hogy az öregot megmérgezték. Kihallgatni még mindig nem lehetett, de fia annyit megállapított, hogy az öregot a két ismeretlen alak elcsalta egy helyre, ahol csakugyan mutattak neki egy csikót, de az öregnek nem tetszett. A két alak ennek ellenére egyik, piackörnyéki kocsmába hívta meg Illet, akivel paprikát etettek és söröt itattak. Alighogy megjött az öreg a

korsó sör, rosszul lett, mire kivitték az utcára és otthagyták, de előbb minden bizonyítékot kizsebelték.

Az öreg Ille állapota súlyos, bár felépüléséhez van remény. A rendőrség a két alak kizsebeléséért erőlyes nyomozást indított.

NYILATKOZAT. Alulírott ezúton kérek bocsánatot a kolozsvári Grafikai Munkások és Munkások Szakszervezetétől, a múltban általam elkövetett inkollégiális cselekedetekért. Kolozsvár, 1947 november 16. Schweier László nyomdász.

HIREK

Kéziratokat nem őriz meg és nem ad vissza a szerkesztőség. A *gal jelölt hírek fizetett közlemények.

KORLATOZTAK A PONTÁRUK VÁSÁRLASÁT

A közellátási Hivatal a kereskedelem- és iparügyi minisztérium rendeletére a textílianyagok vásárlását a meglévő készletek szerint korlátozta. Mosóárakból (sárgavászon, barchend, flanel stb.) a pontok 30 százaléka vásárolható le a következőképpen: A-B kartellára 35 pont, C kartellára 24 pont, D kartellára 20 pont. Tekintettel arra, hogy téves hírek alapján néhány újságban oly értelmű közlemény jelent meg, miszerint a pontok érvényüket veszítik az év végével, a kereskedelem- és iparügyi minisztérium rendelethe hangszólkozza: a pontjegyzetek érvényesek maradnak 1948 január elseje után is, újabb rendelkezésig.

KOLOZSVÁRIAKAT FOGTAK EL A ROMÁN-MAGYAR HATÁRON. (Tudósítónktól.) A nagyváradi rendőrség elfogta Markovics Izraelt és feleségét, valamint Feuerstein Józsefet és feleségét, akik kolozsvári lakosok, ugyancsak Teufel Adolfot és ennek feleségét, akik bucaresti lakosok, amint éppen titott uton át akartak kelni a román-magyar határon. Elfogta a rendőrség vezetőjüket is. Komendát Sándor nagyváradi és Várad János köröstarjáni lakosok személyében. A két vezetőt a rendőrség azonnal internálta, a kolozsváriakat és a bucarestieket pedig átadták a kolozsvári hadbírósnak.

AZ IFJUMUNKASSZÖVETSÉG kolozsmegyei bizottsága a "Tanulmányi Muncior hónapja" keretében, november 28-án délután 5 órakor a Diákház nagytermében kulturális-népzenei rendezést tart. Ez alkalommal Moraru Ghidon, a Tribuna Noua napilap főszerkesztője tart előadást. A sajtó harcai és munkaszerepe az ifjúság körében" címmel.

TAVOLLETEBEN TELJESEN KIFOSZTOTTAK LAKASÁT. Fenesan Aurel, Zetkin Klára-utca 83 szám alatti lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy távollétében — eddig ismeretlen tettesek — álkulcsok segítségével behatoltak kétszobás lakásába, amelyet teljesen kifosztottak. A tolvajoknak még arra is gondjuk volt, miközben a lakásban található összes ruhaneműt és értéktárgyakat becsomagolták, hogy az ágybura alatti villanyégőket is kicsvarják a csillárokból. Az ügyben a rendőrség megindította a nyomozást.

A NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM TANULÓINAK TANCESTÉLYE. A kéteves Női Kereskedelmi Szaktanfolyam hallgatóinak szülei e hó 29-én, szombaton este a Farkas-utcai, Népi Szövetség termében táncestélyt rendeznek, az iskola tűzifaellátásának megkönnyítésére. A rendezőség szereztelet látja vendégül a hallgatók hozzátartozóit.

FELISMERTE ELLOPOTT RÁDIÓJÁT AZ ÓCSKAPIACON. Coldea Gheorghe pénzügyi ellenőr csütörtökön délen felismerte az ócskapiacra, "Nóra" gyártmányú rádióját, amelyet sok más holmijával együtt még 1944-ben loptak el lakásáról. A rádiót megvételre kínáló Wolff Lajos, a rendőrség elmondotta, hogy a lopott készüléket Molnár J. Széchenyi-téri sátorulajdonostól kapta bizományba. Az ügyben a rendőrség bevezette a nyomozást.

PÁRTMOZGALOM

PARTTAGJAINK FIGYELMEBE!

Vasárnap, november 30-án, reggel fél 9 órakor az Allami Magyar Színházban nagygyűlést tartunk, melyen a Romániai Szocialdemokrata Párt Központi bizottságának kiküldöttje az Egyesült Munkáspárti alaponkányáról és az azzal kapcsolatos kérdésekről beszél. Felhívjuk párttagjaink figyelmét erre a nagyfontosságú ülésre, melyre minden öntudatos szocialdemokratának el kell jönnie.

A ROMÁNIAI SZOCIALDEMOKRATA PART KOLOZSVÁRI SZERVEZETE ebben az évben is megrendezi hagyományos szilveszteri összejövetelét, melyet egybeköt a huszéves párttagok megünneplésével. Ez

úton felhívjuk huszéves párttagjaink rendelkezési elvtársainkat, december hó 23-ig jelentkezzenek a Párttitkárságnál, személyadataikkal felvételre.

Az emberi szellem fejlődését szolgáló művészi szabadság mellett foglalt állást a magyarországi szocialista művészkongresszus

BUDAPEST. A magyar írók és művészek az elmúlt napokban tartották meg első országos kongresszusukat, a magyarországi Szocialdemokrata Párt rendezésében. A kongresszuson az írók, zenészek, színészek, festők és szobrászok legfontosabb hivatási problémáit kerütek szőnyegre. A beszédek közül kiemelkedett a Justus Pál elvtársunké, aki hangoztatta, hogy a demokratikus rendszer nem akar pártművészetet kitermelni, mert tudja, hogy a művészet a dolgok törvényszerűsége folytán létező, amit nem lehet kényszerrel létrehozni, ezért művészi szabadságot hirdet, ám ez nem jelenti azt, hogy a művészek nem fűgnek szorosan össze a politikával. A demokratikus szocialista mozgalom a tömegek akaratával és közreműködésével akarja a világot átalakítani és ehhez szüksége van az alkotó írókra és művészekre is, tehát el akarja vinni őket a tömegekhez és a tömegeket hozzájuk. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt, hogy az új világot csak új emberek alakíthatják, a polgárság helyébe a dolgozók tömegeinek kell lépniük, hogy

átvegyék tőlük az emberi kultúra örökségét.

Kassak Lajos elvtárs, a neves költő és író rámutatott arra, hogy az ipari munkásság és a parasztság építő szándékának és erőfeszítésének láttára, az írók és művészek sem térhetnek ki feladataik elől, anél is inkább, mert a fizikai erők hasznosítása el sem képzelhető az alkotó szellem segítségével nélkül.

Életünk tartalmát a való világ szociális összefüggéseinek felismerése határozza meg — mondotta. — Nem akarunk elmerülni a napi agitációs munkában, de kívánjuk, hogy alkotásainkat kapcsolják be és hasznosítsák a társadalmi alakulás, az emberi szellem fejlődése érdekében. Ezért az új társadalmi forma építői a mi igazi nagybecsült társaink.

A javaslat között két különösen érdekes hangzott el: egyik a színvonalon lévő betegbiztosításnak megteremtését ajánlotta, a másik a képzőművészek intézményes orvosi ellátását, üdültetését és gyógyszerellátását, valamint a műtermek építésének intézményes elősegítését kívánta. Mindkettő nálunk is rendkívül kívánatos volna.

Még három nap van a Bolyai Szabadegyetemi Tanfolyamok kezdetéig!

Tanulmányi kiállításokat rendez a Bolyai Egyetem

KOLOZSVAR. A Bolyai Tudományegyetem vezetősége, amely az egyetem rövid fennállása alatt máris több értékes kezdeménnyel lendítette fel Erdély fővárosának szellemi életét, közülük a demokratikus tömegnevelést szolgáló szabadegyetemi tanfolyamokkal, újabb érdekes kezdeménnyel áll most a nyilvánosság elé, amely előreláthatóan nagymértékben hozzájárul majd nemcsak az egyetemi hallgatók művészeti ismereteinek kiegészítéséhez és elmélyítéséhez, hanem szélesebb néptömegeknek a képzőművészeti szükségéhez való bevezetéséhez is.

Mivel a tapasztalat azt mutatja, hogy az egyetem művészet-történetét végzett hallgatói általában csak a távol- és közelmúlt képzőművészeti alkotásainak körében mutatnak jártasságot, ugyanakkor azonban korunk képzőművészetének problémáival idegenül állnak szemben és nélkülözik a mai művészet megítéléséhez és értékeléséhez szükséges tudásalapot, az egyetemi vezetőség elhatározta, hogy sorozatos tanul-

mányi kiállításokat rendez mai művészeink munkáiból, az élő művészet bemutatására.

Természetesen e tanulmányi kiállítások csak úgy szolgálhatják a kívánt célt, ha a szokásos kiállítások helyett, amelyeknek látogatója a katalóguson kívül semmiféle támpontot nem nyert a kiállított műalkotások szellemének mélyebb rétegeibe való behatolás-hoz, e kiállítások valóságos szemléltetőmunkák bővülnek, amelyekben a résztvevőknek alkalmuk nyílik minden oldalról alaposan és kiemelten megvizsgálni az egyes műalkotásokat s az azokban mutatkozó művész egyéniség tekintetében felmerülő valamennyi kérdést.

Az első ilyen kiállítást november 30-án nyitják meg Ince János műveiből s a megnyitó alkalmából László Gyula egyetemi tanár, az újabb művészet kérdéseinek elismert szakértője tart tárlatvezetést. Az egyetem eddig is állandóan megmutatókozó demokratikus elgondolásainak és törekvéseinek megfelelően, a kiállítást természetesen nemcsak az egyetem hallgatói látogatják, hanem a nagyközönség is, hiszen e tanulmányi kiállítás-sorozat célja az egyetem nevelkedő új művészet-történet, nemzedék ismeretének kibővítésén és látókörének kitágításán kívül jórészt éppen arra irányul, hogy közelebb hozza közönségünkhöz és megismerettesse vele a képzőművészet termékeit.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a tanulmányi kiállítások rendszeresítésével egyetemünkről a ma sajátos művészeti problémáiban jártas szakemberek kerülnek majd ki, akik hozzáértő bírálatokkal és hozzászólásokkal járulnak hozzá annak a közszellemnek a kialakulásához, amelynek fogyatékossága a képzőművészet eljárt egyik legnagyobb hiánya szellemi életünknek.

Mai kezdettel!

Forum mozgóban!

Az orosz filmgyártás kimagasló eseménye

CENTERCSATÁR

A fiatalok filmje, sport, szerelem, tánc, zene

A film keretében látható a DINAMO—TORPEDO futballmérkőzés

Előtte: A legújabb híradó. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Pénztár nyitva d. e. 11-től

Tizenhét nap alatt minden nyugdíj-kérdést rendeznek

A felekezeti tanárok és tanítók nyugdíját is folyósítják

BUKAREST. Luca László pénzügyminiszterre történt kinevezése gyökeres változást hozott, ami a pénzügyi közigazgatás szellemét illeti. A pénzügyminiszter elrendelte a nyugdíjak haladéktalan folyósítását és még el nem intézett, vagy valami okból függőben lévő ügyek legsürgősebb elbírálását.

A stabilizációról határozottan kijelentették már, hogy nem pénzbevitel volt, hanem a dolgozók szolgálatába állított és azok élet-színvonalának emelését célzó pénzügyi művelet. Ennek a pénzügyi műveletnek biztosítania kell a nyugdíjasok megélhetését is. A nyugdíjak átszámítására vonatkozó pénzügyi tervezetet a stabilizációval megbízott miniszterközi bizottság kidolgozta, de annak végrehajtását Alexandrin és reakciós klikkje elszabotálta.

December 15-ig átszámítják a nyugdíjakat

Luca László pénzügyminiszter a legerélyesebb utasítást adta ki, hogy a nyugdíjasok járandóságait az új pénzügyi és gazdasági helyzetnek megfelelően legkésőbb december 15-ig állapítsák meg. Egyidejűleg tárgyalásokat folytat a CEC-el és így rövid időn belül a nyugdíjakat postautalványon

készítik, amivel megszüntetik az előregedett nyugdíjasok részére igen nagy megpróbáltatásokat jelentő sorbanállást.

Eddig az volt a gyakorlat, hogy a közalkalmazott, ha nyugdíjba ment, hónapokig várhatott, amíg a nyugdíjpénztár bürokratikusan gépezetén keresztül járandóságának megállapítására sor került és hónapokig tartó nélkülözés után végre nagynehezen megkapta azt, ami megilleti. Az új pénzügyminiszter a nyugdíjpénztár átszervezését is folyamatba tette. Az új rendszer alapvető módosítása az, hogy a helyi hatóságok a nyugdíj megállapítását célzó kérést az összes irattal a benyújtástól számított három napon belül kötelesek felterjeszteni. A nyugdíjpénztár viszont minden hozzátérjesztett kérést tíz napon belül köteles elbírálni. További öt napon belül pedig a bíráló eredményét rendelkezési helyére juttatni és a nyugdíjak folyósítását megkezdni.

Egyidejűleg a nyugdíjpénztár mellett tájékoztató irodákat szerveznek vidékenként, amely a felek rendelkezésére áll és felvilágosítást nyújt a tájékozatlan nyugdíjasoknak.

A munkások helyzetét is rendezik

Egyidejű bukaresti értesülés szerint új nyugdíjtörvénytervezet készül, amely több nyugdíjintézet egyesítését célozza. Külön problémát jelent a társadalombiztosítóhoz tartozó nyugdíjasok helyzetének rendezése, mert ez a kategória, amely pedig országos viszonylatban a munkásság legnagyobb részét jelenti, a legkisebb nyugdíjat élvezi. Az új tervezet rendelkezése szerint a magánszolgálatban eltöltött idő már most beszámítandó a nyugdíj jogosultság idejére

Megoldódik a felekezeti tanárok és tanítók nyugdíj-kérdése

A nyugdíj jogosult felekezeti tanárok és tanítók helyzetét a most készülő nyugdíjtörvény rendezi. A törvénytervezet szerint a felekezeti tanárok és tanítók is az egyenlőség elve alapján tagjaivá lesznek a nyugdíjpénztárnak, feltéve, ha hátralekös nyugdíjjárulékaikat befizetik.

Az északi körülmények nyugdíjasok helyzetét a szerzett jogok elve alapján rendezik.

Egyidejűleg a IOVR nyugdíjasok helyzetét is rendezik.

December 1-ig ki kell váltani a burgonyát

KOLOZSVÁR. A város Közfélémezési Hivatala közli az elárulási központokkal és a racionalizált árukkal foglalkozó üzletekkel, hogy az élelmiszerjegy 9. számú szelvényére november hóra esedékes olaj kiszolgáltatása december 2-án véget ér. Az olaj kiosztásával megbízott kereskedők elszámolásait december 3-án be kell mutatni.

Közlő továbbá, hogy az élelmi-

szerjegy kettős számú szelvényére kijáró, fejenként 40 kilogrammos burgonya átvételének utolsó határideje december 1. Ezután a jegy elveszti érvényességét és arra többé burgonyát nem adnak ki.

A lisztelosztási helyek a nehéztanulmányok részére a 105-122 számú szelvényig, a többi fogyasztóknak pedig a 122-es szelvényre kötelesek tengerlisztet kiadni.

Halálos szerencsétlenség ért egy háromszéki orrost a Kolozsvár-nagyvárad vasútvonalon

NAGYVÁRAD. (Tudósítónktól.) A Kolozsvár-nagyvárad vasútvonalon fekvő Barátka állomáson tegnap halálos szerencsétlenség történt. A Kolozsvár felől beérkező gyorsvonatról egy idősebb ur le akart szállni. Közben megcsúszott, elvágódott és esés közben oly szerencsétlenül ütötte fejét a

sinbe, hogy szörnyethalt. A nála talált iratokból megállapították, hogy a szerencsétlenül járt utas dr. Benke József 66 éves háromszéki orvos volt. A tragikus véget ért orvos temetésére a nagyvárad-i ügyészség az engedélyt megadta.

Megalakult a nemzeti gyermekvédő egyesület kolozsvári csoportja

KOLOZSVÁR. Csütörtökön délután a megyeháza kistermében megtartotta alakuló gyűlését a nemzeti gyermekvédő egyesület kolozsvári csoportja. A gyűlésen, amelyen Bianu Petre dr. megyefőnökön kívül

a demokratikus pártok és egyesületek, valamint a polgári és katonai hatóságok képviselői is résztvettek, az alábbi vezetőséget választották meg a kolozsvári csoport élére:

Tiszteletbeli elnök: Bianu Petre dr. megyefőnök, ügyvezető elnök: Axente Iancu orvosprofesszor, alelnök: Szentkirályi István dr. és dr. Roscané, titkár: dr. Ciperele, ügyvezető titkár: Lucaci Silvia. Az egyesület bizottságába a következő tagokat választották be: Petrovici Emil professzort, a Ferdinand királyi tudományegyetem rektorát, dr. Csögör Lajost, a Bolyai tudományegyetem rektorát, dr. Bratu Vasili, a Népvédelmi Egyesület titkárát, Dejen Dumitru, a Szakszervezeti Tanács elnökét, Henegaru Corneli, az Ipar-kamara főtitkárát, dr. Csögör Lajosné, Racanu Elenát, Bojan Agnóst, Benedetto Grigorie professzort, dr. Auslander Agnóst, Prodan Leon városi főorvost, Ilea Teodor megyei főorvost, Mihaiacu Eugeniát, Veress Pál alpolgármestert, Răcz Teréz és Stoian Virgil.

Az újonnan alakult egyesület vezetősége első ülését ma délután 5 órakor tartja meg a Gyermekgyógyászati Klinika épületében.

A gazdasági ellenőrző hivatal híreiből

KOLOZSVÁR. A gazdasági ellenőrző hivatal közeli eljárás indította Fischer István kereskedő, a Victoria bútorgyártó tulajdonosa ellen, aki úgy Horea-út 94. szám alatt lévő Nagy Antal-utca 110 szám alatt lévő raklárjában a bejelentési kötelezettség elől elvont bútorgépeket rejtett el. Az eljárás során Fischer István raklárjában elkoboztak egy kombinált díófaszekrényt, egy rekamiert, két karosszékot, két asztalt, két diványt, egy fogast, két széket és egy szekrényt. — Hasonlóképpen eljárást indítottak a kolozs megyei Középségi községben olajmalom Weiss József és Abraham Márton nevű tulajdonosai ellen is, mert nevezettek engedély nélkül üzembe helyezték malmaikat és a sajtolt olajat feketén hozták forgalomba. Ebben a műveletben — mint utóbb megállapítást nyert —, segédkezett nyújtott nekik Racanu Stefan községi bíró, Tatar Adalbert jegyző, valamint Fabian Ioan, Comdea Todor és Valcai Károly, a község ideiglenes bizottságának tagjai. Mindnyájuk ellen jegyzőkönyvet vettek fel, melyet már továbbítottak is a szabotázsbírósághoz. — Az ellenőrző hivatal ugyanakkor befejezte az eljárást Zilberstein Jenő hidalmasi kereskedő ellen, akit árurejtegetésért vontak felelősségre, valamint Peneson Maria felsőlőn asszony ellen is, aki 140 lejes uszónarónt lisztet árusított a Vitéz Mihály téren.

A „VICTORIA” SZÖVETKEZET
összes fióküzletében
burgonyát oszt
tagjai részére
Azok a tagjaink, akik burgonyát már vásároltak 25 kg.-t, akik még nem vásároltak 40 kg.-t vehetnek át
Victoria Szövetkezet

Minden nagykorú román állampolgár megválasztható bírósági népbírnokoknak

Nem lehet ülnök: a köztisztviselő, a munkaadó és az ügyvéd

BUKAREST. A bíróságok szervezéséről szóló törvénytervezet, amint azt közöltük, elkészült. E törvénytervezet legdemokratikusabb kitétele az, amely szerint a különböző bírói fórumok funkcióinak ellátásánál biztosítják a népi elemek részvételét.

Az új törvénytervezet a közeljövőben a parlament elé terjesztik és az előreláthatólag 1948. január elsejével hatálybalép.

A törvénytervezet szerint a hivatásos bírónak kívül a következő bírósági fórumokon biztosítják a laikus elemek részvételét:

A falusi és vegyes járásbíróságok bírói tanácsa mind a büntető perekben, mind a polgári perekben egy hivatásos és két választott népbíróból áll.

A városi járásbíróságok bírói tanácsában csak büntető perek esetén vesznek részt népi bírák.

A törvényszékek és ítélőtáblák polgári fórumain nem vesznek részt népi elemek. Ugyanezen bírói hatóságok büntető tanácsában a népi elemek részvételét a következőképpen biztosítja a törvény:

A törvényszék, mint büntető bíróság bírói tanácsa egy hivatásos bíróból áll és két népbírnokból. A hivatásos bíró a tanács elnöke.

Az ítélőtáblánál a büntetőtanács két hivatásos bíróból és három népbírnokból áll. A hivatásos bírók egyike az elnök.

Népi elemek a vádtanácsokban
A népi elemek részvételét nemcsak az ítélő fórumokon, hanem a nyomozás lefolytatására és a vád képviselésére hivatott fórumokon, az ügyészségeken és a vád

tanácsokban is biztosítja a törvény.

Az ügyészségeken résztvevő népi elemek feladata, hogy ellenőrizzék a hivatásos ügyész tevékenységét. A népbünyésnek jogában áll, amennyiben meggyőződése szerint a hivatásos ügyész helytelenül ejtette el a vádat, a vádat fenntartani, vagy új vádat emelni.

Hogyan történik a népbírók megválasztása?

A bíróságok szervezéséről szóló törvénytervezet ismerteti azt az eljárásmodot is, amely szerint a népi bíróságot megválasztják.

A járásbíróságok tevékenységében résztvevő bírákat községeként választják. Minden község, ahol falusi, vagy vegyes járásbíróság van, 32 népbírnokot választ. A 32 megválasztott népbírnok kö-

zül sorshuzással kettőt kiemelnek, akik az első évnegyedben — amely minden év november elsejétől február elsejéig tart — látják el a járásbírói teendőket. Ugyanerre az évnegyedre ugyancsak sorshuzás által hat póttagot is kijelölnek. A február elsejétől május elsejéig tartó második évnegyedre ugyanilyen módszerrel ki-sorsolják az esedékes bírákat és pótbírákat.

Ez az eljárási mód egyformán vonatkozik a falusi, a vegyes és a városi járásbíróságok népbíráinak megválasztására.

A magasabb bírói hatóságok népbíráit vármegyéenként választják. Választásra jogosultak és megválaszthatók a szakszervezetek tagjai és azok az egyének, akik olyan hivatásszervezet tag-

A reformok útján

Az igazi demokrácia nem a fogadkozásban áll, hanem megvalósításában, nem programok lefektetésében, hanem végrehajtásukban.

A multi áldemokráciájától eltérően, a jelenlegi népi demokrácia nem a szavak uralka, hanem a dolgozó nép érdekében véghez vitt tetteké. Legelőkelőbb bizonyosságai ennek a meghozott és gyakorlatba helyezett, valamint az előkészületben lévő törvények.

Eddig megvalósított reformok: a nagybirtokok kisajátítása, a Nemzeti Bank államossítása, a munkástörvényhozás kidolgozása, az egységes gimnázium, a művészeti intézmények demokratikus megszervezése, a gazdasági hivatalok, a stabilizáció, a hitelek ellenőrzése. Előkészületben van az igazságszolgáltatás, a pénzügy, a közigazgatás, az oktatás, a szövetkezetügy, a társadalombiztosítás reformja.

Az oligarchia is adott reformokat. De milyen ritkán és milyen kétes értékűeket! Ritkán, mert csupán bizonyos váratlan bel- és külföldi események nyomása alatt jöttek létre, amelyek megkövetelték azokat az uralkodó réteg aka-

tata ellenére. Am ugyanakkor kétesértékűek is voltak, ellentmondásokkal tettek, mert olyan engedmények eredményei voltak, amelyeket az uralkodó kisebbség szükségéből és kelleniul tett az elnyomott tömegeknek. Ezzel szemben mily sok reformot hozott napvilágra léteinek rövid két esztendeje alatt a jelenlegi rendszer és mennyire áthatják ezeket a városi és falusi munkásság állandó érdekei.

A történelmi pártok, amikor reformot adtak, úgy dolgozták ki azt, hogy annak a bojárak, bankárok, kapitalisták, reakciós politikusok lassák minél több hasznát. Azok a pártok, amelyek ma kormányozzák az országot csupán olyan reformokat adtak, melyek mindenekelőtt a munkások, földművesek, értelmiségiek és a többi kiszármányoltak javát szolgálják.

Am van még egy nagy különbség a multi és jelen között. Hajdan a reformokat csupán olyan mértékben alkalmazták, hogy ne okozzanak kárt a kiszármányolt társadalmi osztálynak. Ezzel szemben ma egyre inkább valóra válik a reformok keletkezési alkal-

mazása, az új törvények tisztelése, mert így követelik ezt a kiszármányolt társadalmi osztályok mély érdekei.

A felületes áltreformok szűk élelmi demokráciáját eltemették. Most a mély és teljes reformok széles és reális demokráciájának keretében élünk. Emelkedjünk az ezeket átható haladó és új szellem magaslataira, népszerűsítsük őket a nép széles tömegeiben, örködjünk komoly és hiánytalan gyakorlati megvalósítású fölért, váltsuk így valóra a törvények folyamatos alkalmazásának nagy állampolgári reformját is.

Nem nyertük volna ezeket a reformokat, ha nem állt volna fenn tartós összefogás a demokratikus erők között és szoros együttműködés a munkás erők között.

Az új reformok útján, amelynek a politikai demokráciától tovább kell vinnünk bennünket a gazdasági és társadalmi demokrácia felé, csupán a munkásszármány teljes szervezeti, politikai és szellemi egységével haladhatunk előre.

S. EMIL

Elsőrangú házikoszt
kapható
ebéd vagy vacsora
40 lei
Szabadság-tér 30, I. em.
Capitol mozi udvarán

TESTEDZÉS

Akolozsvári vasutas csapat 3:1 (1:0) arányban győzött a marosvásárhelyi CFR ellen A Juventus 5:2 (4:0) arányban verte a Ciocanult

KOLOZSVAR. Az október 5-ől elmaradt CFR (Kolozsvár)—CFR (Marosvásárhely) NB. II-es mérkőzést csütörtökön délután játszották le a városi sporttelepen, amelyet a kolozsvári vasutas csapat a második félidőben mutatott eredményes játék után 3:1 (1:0) arányban nyert meg. Az első félidő 45. percében Schier góljával vezetett a kolozsvári csapat. A második félidő 2. percében Incze III. révén egyenlített a marosvásárhelyi CFR. A kolozsvári vasutas csapat ezután fölénybe került és Pop két góljával 3:1 arányban

20 ponttal a Hag ibber vezet a kerületi bajnokságban

KOLOZSVAR. A kerületi bajnokság kuzdeimoi lassanként befejeződnek. Tegnap délután két mérkőzést játszottak le, de mindkét mérkőzés befejezés előtt 25. percben lebeszakadt. A Haggibbor kitűnő erőből álló együttese, Balla 3 és Kleimann góljaival 4:0 (1:0) arányban győzött az egresi Minerul ellen. A második félidő 43-ik percében kapu-előtti kavargás után a kifutó kapus mellett Balla kövését Varga hátvéd kézzel védte, de a labda így is a hálóba pergett. A kitűnően bíráskodó Czaga játékvezető a szabályok értelmében gólt ítélt, de a Minerul ragaszkodott a 11-eshez, amit a játékvezető nem adott meg, és ezért levonult a pályáról.

Az Universitatea II. 1:0 (0:0) arányban győzött a KKASE ellen. A mérkőzés 83-ik percében a két csapat játékosai között verekezés tört ki, mire Gáll János játékvezető a mérkőzést lefújta.

A tegnapi lejátszott mérkőzések után a kolozsvári kerületi bajnokság állása a következő:

1. Haggibbor	11	9	2	0	42:9	20
2. Textila	11	9	2	0	39:10	20
3. Univ. II.	12	7	3	2	27:14	17
4. Dohánygyár	9	6	2	1	28:9	14
5. Vasas II.	10	5	0	5	23:18	10
6. KKASE	10	5	0	5	17:28	10
7. Nehéztüzérség	6	4	1	1	13:7	9
8. Minerul	10	3	1	6	10:17	7
9. Dermata II.	5	3	0	2	13:8	6
10. CFR II.	10	2	2	6	12:30	6
11. Monostor	8	2	1	5	12:17	5
12. Acélárugyár	8	2	0	6	8:21	4
13. Olimpia	9	1	0	8	8:23	2
14. Fernet	13	0	0	13	2:41	0

A VASÁRNAPI KERÜLETI BAJNOKI MÉRKŐZÉSEKRE a következő játékosokat küldték ki: Egyetemi Stadion délelőtt fél 9 órakor: Monostor—Textila ifjúsági, vezetői Nagy Béla. 10 órakor: Acélárugyár—Haggibbor, vezetői Nagy Sándor, határjelző Adorján János. 12 órakor: Olimpia—Minerul, vezetői Adorján János, határjelző Nemes és Ciurciu. — Dermata pályán délelőtt 9 órakor: Dermata—CFR ifjúsági, vezetői Lébi Maxi. Fél 11 órakor: Dermata II.—Monostor, vezetői Hamar Andor. A városi kispályán délelőtt 10 órakor: U—Acélárugyár ifjúsági, vezetői Reiter Jenő. Fél 12 órakor: Textila—CFR II., vezetői Wesszelovszky Géza. Szászfelesen délelőtt 10 órakor: Nehéztüzérség—KKASE, vezetői Polarczki János. Szombaton délután fél 3 órakor: Nehéztüzérség—Textila, vezetői Incze Imre.

A Román Telefonszolgálat közleménye

közleménye

Amint már hírül adtuk, a kolozsvári önműködő telefonközpontot az előfizető beszélgetéseinek ellenőrzésére számláló készülékekkel szerelték fel.

Módot akar adni a társaság arra, hogy e készüléket a közönség is megismerje és ezért a telefonközpont előcsarnokában több ilyen gépet szerelt fel.

Akik e készülék működését meg akarják ismerni, fíradnak el a központon, ahol a társaság tisztviselői a készülék működését minden érdeklődőnek készséggel bemutatják.

Közi egyben a Telefonszolgálat, hogy a készülék működését a telefonközpontban 1917 november 29

A külföldi ajánlott levelek

sorsa jogosan érdekli úgy a levélfeladókat, mint a levelekre várókat. Sajnálatos tapasztalat ugyanis, hogy az ilyen feladott ajánlott levelek nem érkeznek meg minden esetben rendeltetési helyükre, s ugyancsak a külföldi ideküldött ajánlott levelek sem kerülnek sokszor a címzettéhez. Ezen túlmenően a napokban tisztázásra szoruló eset is történt a felpostán. Egy budapesti szerkesztőség címére szóló ajánlott levelet, melyben kéziratok voltak, a postai tisztviselőnek nem akart felvenni és a feladót az állomásnál levő kettős számú postahivatalhoz utasította, azzal a lehetetlen indoklással, hogy a levél csomagnak számít, s mint külföldre szóló csomagot, csak a kettős számú postahivatal veheti azt fel. Kérdezzük a posta illetékesét: milyen rendelkezés szól arról, hogy külföldi ajánlott levelet ne vegyenek fel a felpostán? Mert hogy ilyen rendelkezés nincs, azt tudjuk. Ezzel szemben csak a tisztviselő önkényeskedése, rosszhiszeműsége vagy tájékozatlansága okozhatta a nyilvánvaló tévedést, melynek megismétlődnie nem szabad, különösen most, mikor a román—magyar kultúregyezmény aláírása után a két ország közötti mindennemű kapcsolat, így a postai forgalom is véglegesen szabályozódik és az elé semmiféle akadályt nem szabad és nem lehet gördíteni. (—)

Szociáldemokraták nagygyűlése

vasárnap, november 30-án, reggel fél 9 órakor az Állami Magyar színházban.

Központunk kiküldöttje az Egyesült Munkáspárt alapokmányát ismerteti.

Eltárs ott légy te is!

GYERMEKÉTKEDZÉST LÉTESÍT A MÁRAMAROSSZIGETI NÉPVEDELEM. A máramarosszigeti Népvédelemnek abban az emberbaráti törekvésében, hogy a nélkülözhető gyermekeknek étkezést létesítsen, a felnőttek helyett először is a gyermekeknek siettek segítségükre nyújtani. A „Domnita Elena” leánygimnázium tanulója, I. Berinde igazgatóval az élen, önzórányként egy-egy gyermek étkezését vállalták el. A nemes ügy érdekében az egész városban széleskörű mozgalom indult. A Népvédelemnek tagjai elől jártak a munkában, rövidesen sikerül majd megnyitni a nélkülözhető gyermekek étkezdéjét. (Subadani.)

BUKARESTI DÍOFEKETEZŐIT ÍTELTEK EL SZATMÁRON. (Tudósítónktól.) Ghelmann Bercu, bukaresti, Smardan-u. 17 szám alatt lakó kereskedő felett ítélték a szatmári törvényszék uszorabírósa, Ghelmann Szatmáron és környékén egy vagyon díót vásároltattak össze, hogy azt elfekettesse. Fejlesztés alapján rálatáltak az elraktározott díóra, amit elkoboztak és a büntügyi eljárás levezetése után Ghelmann Bercut a napokban megtartott tárgyaláson a bíróság 20 ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

NAGYBETEG ÖREGEMBER KÉRESE. Megható, reszeket betűkkel írt levelet hozott szerkesztőségünkbe a posta. A levelet Bellák Jakab, egy nagybeteg, munkaképtelen, teljesen elhagyott öregember írta, aki gyógyászatra kér szíves adományokat jószerű olvasóinktól. Az adományokat szerkesztőségünkbe kérjük, ahonnan azokat rendeltetési helyére továbbítjuk.

BÍRÓSÁG ELÉ ALLITJAK A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA MAGCSALÓ ÜGYFELEIT. A kolozsvári törvényszék második számú vizsgálóbírói irodája befejezte a vizsgálatot Beclenas Augustin és Mandrut Liviu beszercei lakosok, valamint Tataru Augustin kolozsvári lakos családi ügyében. Nevezettek a Mezőgazdasági Kamara és a CFR kolozsvári üzletvezetőségének gazdasági osztálya jelentette fel, mert ez év tavaszán káposztamag helyett mintegy 20 kiló repcemagot adtak el. Annakidején a káposztamagok vált repcemagot a Mezőgazdasági Kamara szintén áruba bocsátotta s ezáltal számos kisgazdának tekintélyes bosszúságot és tetemes kárt okozott. A leleményes csalók ellen a vizsgálóbírói iroda most kiegészítette a vádiratot s ügyük rövidesen a kolozsvári törvényszék elé kerül.

BELEFÜLLADT A KUTBA. Megdöbbentő halálos végű szerencsétlenség történt Varsánd község határában. Hótoran Gheorghe 9 éves pástorfiu itatni akarta a jószágokat és vízhozás közben a kutba zuhant. Mire a közelben tartózkodók a segítségére siettek, a pástorfiu megfulladt.

50.000 pár sár- és hócipő készül a Szovjetunióból kapott gummiból

BUKAREST. A Szovjetunióval kötött kereskedelmi szerződés alapján Romániában három nagy gumigyárban készültmennyiség. Ezt a mennyiséget a következőképpen osztották szét: 100 tonnát kapott a Banloc és a brassói gumigyár, míg 18 tonnát a petróleumi társaságoknak, 15 tonnát a CFR-nek, 20 tonnát más ipari vállalatoknak utaltak ki, 30 tonnát talp és sarok gyártásra használták fel.

Az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium a beérkezett gummiból 31 tonnát tartalékol. A Szovjetunióból a gumigyártáshoz 180 tonna krom is érkezett. A szintetikus gummiból gyártás december 31-ig 50.000 pár sár- és hócipőt, 70.000 pár szandált és bocskort, 500.000 pár gumitalpat és 40.000 tucai gumisarkot gyártanak. A gummiból készült árucikkek jórészt fedezik a szükségletet.

Színház · Művészet · Irodalom

A SZÍNHÁZ KÖZLEMÉNYEI

(*) Kálmán Imre világhíressé vált, gyönyörű muzsikájú operettjét újítja fel ma este a színház énekes-együttese parádés szereposztásban, gondos zenei előkészítésben és rendezésben. A CSARDÁSKIRÁLYNŐ a legnépszerűbb magyar operettek közé tartozik s annakidején kolozsvári bemutatója alkalmával egy évadban 46-szor játszották. A ma esti felújítás különben 142-ik előadása lesz az operettnak. Egyed Joli, Dorian Ilona, Kálmán Ilona, Ditrői Béla, Sugár Jenő, Csóka József, Imre Géza, Angi Béla játsszák a darab főbb szerepét, amelynek második felvonásában Topán Lulu és Szabó Zoltán káprázatos táncfantáziát mutatnak be. A CSARDÁSKIRÁLYNŐ szombaton és vasárnap este, valamint — hétfő kivételével — a jövő héten minden este műsoron marad. Szombaton délután az ELCSERÉLT IFJUSÁG-ot ismétli meg a színház a tanulóifjúság részére. Bevezető előadást Léty Lajos untárus kollégiumi tanár mond.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: SIE A HESZEDŐ. Zene, szerelem, izgalom. Stewart, Granger és Anne Crawford. CORSO: ASSZONYT KERESSEK. FORUM: CENTEROSATAR. RIO: CEZAR ÉS CLEOPATRA. ROYAL: MINDENAI MAST SZERET. Igazi művészeti film, cigányzene kísérettel. Főszerepben: Sz. Szabó Eszter, Dery S., Makiary, Pethes Ferenc. SELECTA A JÓTEVŐ. Főszerepben: Raimu, Sany Prim, Larquey. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap matiné. Legújabb O. N. C. híradó. URANIA: A TIZENHARMAS. Szovjet kalandorfilm.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

PÉNTEKEN este fél 8-kor: CSARDÁSKIRÁLYNŐ. (Bemutatóját 9 szám.) SZOMBATON délután 4 órakor: ELCSERÉLT IFJUSÁG. (Ifjúsági előadás.) Bevezető előadást tart Léty Lajos kollégiumi tanár. Este fél 8 órakor: CSARDÁSKIRÁLYNŐ. Napibérlet 8 szám. VASÁRNAP délután 4 órakor: ELCSERÉLT IFJUSÁG. Este fél 8 órakor: CSARDÁSKIRÁLYNŐ.

A BOLYAI

DEMOKRATA DIÁKSZÖVETSÉG ZENESZEMINARIUMA

SZOMBATON, november 29-én délután fél 6 órakor a Bolyai Tudományegyetem központi épületének aulájában, Arany János-u. (Sétány) a Zeneszeminárium keretében előadásra kerül: Wagner: TRISTAN ÉS ISOLDA III. felvonás. Bevezető előadást tart: dr. Lázárné Trenka Éva.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

PÉNTEKEN este 8 órakor: TRUBADUR. SZOMBATON délután 3-kor: VIGÖZVEGY. Este 8 órakor MAKRANCOS HÖLGY. VASÁRNAP délelőtt 11 órakor: SZIMFÓNUS HANVVERSENY a Román Nemzeti Színházban. Műsor: Berlioz, Lalo, Chansson-művek. Szólista: Virgil Pop (hegedű). Vezényel: Rónai Antal. VASÁRNAP délután 3-kor: NEVELTEN OSILLAG. Este 8 órakor: RIGOLETTO. HÉTFŐN este 8-kor: MADARAS.

APRÓHIRDETÉSEK

KOMBINÁLT szakrénny, diófurniós, szépkivitelű eladó. Eötvös-u. 32 szám. Asztalosműhely. —3435

KONCERT zongora bérbeadó. Cím Erzsébet-út 12. —2785

ELADÓ mely gyermekkosci. Pápa-utca 45. Klein. —3557

ZENESZAKRÉNY, modern (Philips 4+1) olcsón eladó. Ásó-utca 8 szám. —3559

PEZSGŐS és 7 decis üvegek nagyban eladók. Érdeklődni: délután 2-től Newyork-kávéház. —3561

ELADÓ egy modern varrógép, váz és egy gyermek-sportkosci. Vöröshadsereg-utca 115 sz. (volt Magyar-utca.) —3562

ELADÓ egy egészen új szilvakék bársonyruha, középtárméret. Cím a kiadóban. —4601

ELVESZETT vasárnap Gépész-utcaiban patkó-alaku pénztárca kulcsokkal. Becsületos megtalálójára kúcsokat jutalom ellenében Reszling, Dózsa-utca 37 üzletbe adja be. —H

ELVESZETT egy szürke, nőstény, csónkafüli szamár. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében, Fellegvári-út 58 szám alá hozza el.

BELYEGYÜJTÉMÉNYEKET, tőmegblyeget mosva vagy mosatlanul legmagasabb áron veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. —H

PENGŐS és félpengős regényeket, világirodalmi regényeket, román kollektiókat veszek és eladok. Jenei János, New-York sarok. —Gr

SZERENYENYÜ, otthonra vagy házvezetőnőt keres iparosember. Pata-utca 42. Délután 4-től. —2786

VESZKEK és eladok aasznait ruhákat, fehérneműt és egyéb tárgyakat. Bizományba tárgyakat elfogadok. Hussu, Dávid Ferenc-utca 3. —H

INGATLAN — LAKÁS

ELCSERÉLNEM marosvásárhelyi kétszobás, összkomfortos, szuterines házamat (víz, gáz bevezetve, a szuterin is ugyanannyi lakrészről áll) Budapest környékével. Farkas hirdetőiroda. Marosvásárhely.

KÉT üzlethelyiség forgalmas helyen, fűszerüzletnek és kormának alkalmas, lakással átad. Érdeklődni: Piata Mihai Viteazul 24. Trafikban.

ELELMISZERÜZLET berendezéssel, a mellette levő szobával együtt átad. Cím a kiadóban. —3558

KOLOZSVÁRI kétszobás fürdőszobás, komfortos házamat, kerttel és gyümölcsösökkel elcserelem magyarsági ingatlanra, esetleg eladom. Megbízott Luszig, Malom-utca 16 szám.

A Kolozsvári Viz- és Csatornaművek

kulturszakosztálya november 29-én, szombaton este 9 órai kezdettel, műsorral összekötött reggelig tartó

táncestetélyt

rendez az Aggmenház, Karl Marx 20—22 (Rudolf-ut) helyiségében

Pop Mária, Buesy Sarolta, Faraianu Ioan stb. közreműködésével

Kitűnő zene — Hídeg, meleg ételek — Szolid árak